

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Факультет соціально-економічної освіти та управління

“Затверджено”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ ім. М. П. Драгоманова
Протокол № _ від «__»_____ 2018р.
Голова Приймальної комісії
_____ Андрущенко В. П.

“Рекомендовано”

Вченою радою Факультету соціально
економічної освіти та управління
Протокол № 6 від «31»січня 2018р.
Голова Вченої ради
_____/ Євтух В.Б.
підпис ПБ

Програма вступного фахового випробування (співбесіди)

з соціального забезпечення

для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,

при вступі на навчання для здобуття ступеня **магістра**

на базі здобутого ступеня бакалавра/ освітньо-кваліфікаційного рівня

спеціаліста

спеціальність 232 «Соціальне забезпечення»

Київ - 2018

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

Вступне фахове випробування, що включає питання з дисциплін циклів фундаментальної, природничо-наукової підготовки, професійної та практичної підготовки спеціальності «Соціальне забезпечення» («Соціальна політика», «Система соціального захисту», «Історія та теорія соціальної допомоги», «Технології соціальної допомоги», «Соціальна допомога різним категоріям населення» тощо), на базі здобутого ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста буде проводитися у формі фахової співбесіди за програмними питаннями.

Абітурієнти на початку співбесіди обирають програмні питання і готуються до відповіді упродовж 30 хвилин. Фахову співбесіду проводяться індивідуально з кожним абітурієнтом два члени предметної комісії, склад якої затверджений наказом Інституту. Термін проведення співбесіди 10-15 хвилин з кожним із абітурієнтів.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні.

У ході фахового випробування абітурієнти мають відповісти на запитання, які представляють теоретичну та практичну складову дисциплін, покладених в основу розробки програми вступного фахового випробування.

При висвітленні теоретичного питання абітурієнту необхідно продемонструвати ґрунтовні знання щодо сутності та соціального призначення професії соціального працівника, основних проблем різних категорій населення України, які потребують соціальної допомоги та захисту, системи закладів та установ, які займаються соціальною роботою з дітьми та молоддю, кризовими групами населення, людьми похилого віку, проблемними групами тощо, етичних принципів соціального обслуговування, особливості соціалізації

особистості в різних мікросоціумах. Абітурієнт має продемонструвати сформовані уміння аналізувати різні фактори впливу на надання різних видів соціальної допомоги згідно з потребами різних груп клієнтів, диференціювати зміст діяльності відповідно до різних об'єктів, суб'єктів та напрямів соціальної роботи, добирати адекватні форми та методи соціальної професійної допомоги.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА НА ВСТУПНОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>на питання теоретичного змісту</i>	<i>на питання практичного змісту</i>
<i>0-99 бали</i>	<i>Низький</i>	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання; виявляє поверхневі теоретичні знання	Абітурієнт виявляє нездатність розв'язання практичних завдань через невміння чіткого визначення мети, розробки та реалізації плану, необізнаність щодо методів та форм відповідної роботи та (або) не спроможність щодо оцінки результату власної діяльності
<i>100-139 балів</i>	<i>Задовільний</i>	Абітурієнт виявляє певну теоретичну підготовку з програмного матеріалу, вміння викласти окремі його положення. Однак, відповіді на питання білету мають фрагментарний	В процесі розв'язання практичного завдання абітурієнт демонструє здатність до вирішення окремих складових визначеної проблеми, володіння певними

		характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування, супроводжуються другорядними міркуваннями, що не мають безпосереднього відношення до змісту запитання	методами роботи і часткову спроможність до оцінки результату власної діяльності
140-169 балів	Достатній	Абітурієнт демонструє розуміння навчального матеріалу, вміння послідовного його викладання. У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Помітне прагнення абітурієнта логічно розмірковувати при відповіді на питання білета	В процесі розв'язання практичного завдання абітурієнт демонструє здатність використовувати стандартні способи вирішення визначеної проблеми, володіння основними формами і методами роботи, а також спроможність до загальної оцінки результату власної діяльності
170-200 балів	Високий	Абітурієнт виявляє високий рівень теоретичної підготовки, вміння аналізувати літературу зі спеціальності, логічно та послідовно викладати теоретичний матеріал, робити висновки. Дає повну	У процесі виконання практичних завдань абітурієнт виявляє здатність формулювати конкретну мету, відповідну суті визначеної проблеми, творчий підхід до

		і розгорнуту відповідь на питання білету	розробки та втілення плану її досягнення, вдале володіння необхідними формами і методами роботи, а також спроможність до всебічної оцінки результату власної діяльності
--	--	--	---

Якщо абітурієнт під час вступного випробування набрав від 0 до 99 балів, то дана кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М.П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Фахова комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки й колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування», з урахуванням співбесіди з мови (української, російської).

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

4.1. Соціальна допомога як напрям соціальної політики

Соціальна політика в системі суспільних відносин. Соціальна держава: функції та умови формування. Людський потенціал та соціальна політика. Соціальний капітал та соціальна ексклюзія.

Соціальна політика та управління соціальною сферою. Демографічна та

сімейна політика. Пенсійне та соціальне забезпечення. Соціальна політика України в сфері трудових відносин. Соціальна політика у сфері забезпечення житлом.

Цінності та етичні принципи соціальної роботи, соціальної допомоги. Особливості соціальної роботи з різними категоріями населення. Соціальний захист населення в Україні. Діяльність фахівця із соціальної роботи в існуючій мережі установ та організацій соціальної сфери.

4.2. Теоретичні засади соціальної роботи, соціальної допомоги

Історія зародження та розвитку соціальної роботи та соціальної допомоги в Україні, в суспільстві в цілому. Сутність соціальної роботи та соціальної допомоги в сучасному суспільстві: предмет, мета, завдання. Філософські аспекти соціалізації особистості. Класифікація форм і методів соціальної роботи, соціальної допомоги

4.4. Організаційні, правові аспекти соціальної роботи, соціальної допомоги

Клієнти в соціальній роботі, в соціальному захисті їх взаємодія з соціальним працівником. Спілкування соціальних працівників і клієнтів. Політико-правові засади соціальної роботи, соціальної політики. Організаційні аспекти діяльності працівників соціальної сфери в Україні.

4.5. Місцеве самоврядування та соціальна допомога

Управлінські принципи соціальної допомоги. Класифікації проектів, що реалізуються та розробляються на рівні місцевої громади. Роль громадських організацій у вирішенні соціальних проблем на місцевому рівні. Моніторинг та планування соціальних проектів у громаді. Роль волонтерства в організації надання соціальної допомоги. Залучення ЗМІ до участі у вирішенні соціальних проблем на рівні громади. Специфіка закордонного досвіду соціальної допомоги місцевим самоврядуванням.

4.6. Соціальна допомога на виробництві

Характеристика державної служби зайнятості. Етапи організації прийому кандидатів на роботу. Поняття взаємодії соціального працівника та керівництва підприємства. Основні питання здійснення представництва працюючих.

Особливості соціального страхування та соціального захисту працюючих на виробництві. Поняття інвалідність, види інвалідності. Поняття «безробіття», причини його виникнення. Становлення та розвиток соціальної служби на підприємстві.

5. Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверин А. Социальная политика и социальная ответственность предприятия / А. Аверин. – М.: Альфа-Пресс, 1998. – 96 с.
2. Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи на межі тисячоліть: Монографія - К.: УДЦССМ, 2001. - 344 с.
3. Антология социальной работы. В 5 т. Т.1. История социальной помощи в России / Сост. М.В.Фирсов. - М.: Сварог - НВФ СПТ, 1994. - 288 с.
4. Вайс К. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики / Керол Г. Вайс; [пер. з англ. Р. Ткачука та М. Корчинської]. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
5. Веймар Д., Вейннінг Е. Аналіз політики: Концепції і практика / Д. Веймар, Е. Вейннінг; [пер. з англ. І. Дзюб, А. Олійник]; наук.ред. О. Кілієвич. – К.: Основи, 2000. – 654 с.
6. Динамика ценностей в социальной работе / Под ред. С.Шардлоу. - Амстердам - Киев, 1996. - 206 с.
7. Значення змін у соціальній роботі / За ред. С.Шардлоу - К., 1995. - 142 с.
8. Лукашевич М.П., Мигович І.І., Пінчук І.М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методологічні засади. - К.: МАУП, 2001. - 126

- с.
9. Мигович І.І. Соціальна робота (вступ до спеціальності) - Ужгород: ВАТ „Патент”. - 1997.
  10. Основы социальной работы: Учебник / Отв. Ред. П.Д.Павленок. - М.: ИНФРА, 1997. - 368 с.
  11. Пейн. Сучасна теорія соціальної роботи. - К., 2000.
  12. Практична соціальна робота / За ред. П.Картер. - Амстердам - К., 1996. - 184 с.
  13. Попович Г.М. Соціальна робота в Україні і за кордоном. Навчальний посібник. - Ужгород: УДУ, 2000. - 134 с.
  14. Скуратівський В., Палій О. Основи соціальної політики: Навч. посібник / В. Скуратівський, О. Палій. – К.: МАУП, 2002. – 200 с.
  15. Скуратівський В., Палій О., Лібанова Е. Соціальна політика: Навч. посібник / В. Скуратівський, О. Палій, Е. Лібанова. – К.: УАДУ, 1997. – 361 с.
  16. Ягодка А. Г. Соціальна інфраструктура і політика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. /А.Г. Ягодка А. Г. — К.: КНЕУ, 2002. — 232 с.
  17. Яременко О.О. Соціальна політика: теоретико-методичні основи дослідження процесів формування та ефективності реалізації: Монографія. Статті. Виступи. Інтерв'ю / О.О. Яременко. – К.: Ін-т екон. та прогностув. НАН України, 2006. – 480 с.